

การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม
จริยธรรม และการป้องกัน
การทุจริตให้แก่พนักงาน
เจ้าหน้าที่ และประชาชน

สำนักปลัด

งานกฎหมายและคดี

องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล

www.chaijumphon.go.th

๑. กฎหมายใหม่

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดทำประกันภัยทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. คำนิยาม

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า รถราชการ ครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการใช้งานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“รถราชการ” หมายถึง รถราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. การจัดทำให้มีการทำประกันภัยทรัพย์สินได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลังและการจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่เป็นสำคัญ

๓. ทรัพย์สินที่จะเสนอขอทำประกันภัยได้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) เป็นทรัพย์สินที่เมื่อเกิดความเสียหายแล้ว อาจส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่น

(๒) เป็นทรัพย์สินที่ใช้เพื่อบริการสาธารณะ ซึ่งเมื่อได้รับความเสียหายแล้ว จะส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อนของสาธารณชนเป็นวงกว้าง

(๓) เป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูง

(๔) ไม่เป็นทรัพย์สินที่มีเงื่อนไขตามสัญญาหรือสัญญาสัมปทานบังคับให้ต้องทำประกันภัย

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการทำประกันภัยทรัพย์สิน

๔. การทำประกันภัยรถราชการภาคสมัครใจ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ลักษณะการใช้รถยนต์มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ และ

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณเพียงพอที่จะจัดทำประกันภัย โดยไม่กระทบต่อการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่

๕. นอกจากหลักเกณฑ์ตามข้อ ๔ การจัดทำประกันภัยภาคสมัครใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ เป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้ด้วย

(๑) รถยนต์ส่วนบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ต้อง เป็นรถยนต์ที่มีภารกิจปกติในพื้นที่

(๒) รถยนต์ส่วนบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะการใช้งานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง ในการเกิดอุบัติเหตุได้มากกว่ารถยนต์ส่วนบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปกติ หรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วมีโอกาสจะก่อให้เกิดความเสียหาย ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่นในวงกว้างหรือจำนวนมาก เช่น รถพยาบาล รถยนต์ฉุกเฉิน รถยนต์บรรเทาสาธารณภัย รถยนต์ดับเพลิง รถยนต์บรรทุกน้ำมัน รถยนต์บรรทุกสารเคมี รถยนต์บรรทุกก๊าซ รถยนต์โดยสารหรือรถยนต์บัสโดยสาร จำนวนตั้งแต่ ๒๐ ที่นั่งขึ้นไป เป็นต้น

๖. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาประเภทของการจัดทำประกันภัยตามข้อ ๕ ตามความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด

การจัดทำประกันภัยรถยนต์ส่วนบุคคลนอกจากกรณีตามข้อ ๕ ให้จัดทำประกันภัยภาคสมัครใจใน ความคุ้มครองประเภทที่ ๓ ในวงเงินความคุ้มครองไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาทต่อคน

๗. รายการครุภัณฑ์ตามรูปแบบจำแนกงบประมาณ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการ งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สามารถเสนอขอจัดทำประกันภัยได้ มีดังนี้

(๑) ครุภัณฑ์ก่อสร้าง

(๒) ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์หรือการแพทย์

(๓) ครุภัณฑ์โรงงาน

สิ่งก่อสร้างที่สามารถเสนอขอจัดทำประกันภัยได้ต้องเป็นอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งสร้างขึ้น บนพื้นดินและยึดติดเป็นอันเดียวกับพื้นดินนั้น ยกเว้นอาคารสำนักงานหรืออาคารที่ทำการรวมถึงอาคาร ประกอบอื่นที่ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องและบ้านพักข้าราชการ

๘. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณรายจ่ายสำหรับการจัดทำประกันภัยทรัพย์สินไว้ใน หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ประเภทรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ

๙. การจัดทำประกันภัยราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ดำเนินการไปแล้วโดยชอบและ สุจริต ตามหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๖๓๓ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการประกันภัยราชการ ให้มีผลใช้บังคับได้ตามระเบียบนี้

๒. ข้อหาหรือคำพิพากษาที่น่าสนใจ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๓๑/๒๕๖๑...เป็นกรณีมีผู้เสียชีวิตเพราะถูกกระแสไฟฟ้าดูด เนื่องจากมีกระแสไฟฟ้ารั่วไหลจากโคมไฟที่เทศบาลตำบลติดตั้งบนเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ทนายโดยธรรมของผู้ตายเห็นว่าสาเหตุของการเสียชีวิตเกิดจากการที่เทศบาลตำบลและการไฟฟ้า ส่วนภูมิภาคไม่ทำหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ไฟฟ้าให้มีความปลอดภัยแก่ประชาชน จึงยื่นฟ้องเทศบาล ตำบลและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิด ดังกล่าว

ประเด็นปัญหา คือโคมไฟที่ติดตั้งบนเสาไฟฟ้าต้นที่พิพาท อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของหน่วยงานใด ระหว่างเทศบาลตำบลกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้เสียชีวิต หรือไม่

เรื่องนี้...เหตุการณ์เกิดขึ้นในเวลากลางคืน ขณะที่ผู้เสียชีวิตได้นำขยะไปทิ้ง โดยมือไปสัมผัสบริเวณ สายสลิงที่ยึดโยงเสาไฟฟ้าริมถนน กระแสไฟฟ้าที่รั่วจากโคมไฟซึ่งติดตั้งอยู่บนเสาไฟฟ้าจึงไหลลงมาตาม สายสลิงดูดผู้ตาย โดยหลังจากเกิดเหตุได้มีการตรวจสอบพบว่าเทศบาลตำบลได้ดำเนินการติดตั้งโคมไฟ ดังกล่าวเอง โดยไม่ได้ขออนุญาตต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อีกทั้งอุปกรณ์ที่ติดตั้งยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และดำเนินการติดตั้งไม่ถูกต้องตามแบบที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำหนด คือต้องไม่ ติดตั้งทับจุดยึดโยงกับเสาไฟฟ้า

ศาลปกครองชั้นต้น จึงมีคำพิพากษายกฟ้องการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และให้เทศบาลตำบลรับผิดชอบชดเชย ค่าเสียหาย

เทศบาลตำบลอ้างว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการแก้ไขหรือถอดถอน อุปกรณ์ที่อยู่ใกล้สายส่งหรือเสาไฟฟ้าที่มีลักษณะจะเป็นอันตรายต่อการส่งกระแสไฟฟ้า มิให้เกิดการรั่วไหล และเทศบาลตำบลได้ซื้อวัสดุโคมไฟจากร้านขายอุปกรณ์ไฟฟ้าจึงเชื่อโดยสุจริตว่าเป็นสินค้าที่ได้มาตรฐาน

คดีจึงมีประเด็นพิจารณาว่า เทศบาลตำบลได้กระทำละเมิดผู้เสียชีวิตและจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทายาทของผู้เสียชีวิตหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดี (เทศบาลตำบล) ได้ติดตั้งโคมไฟฟ้าโดยไม่ได้ขออนุญาตหรือประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และดำเนินการติดตั้งไม่ถูกต้องตามแบบที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำหนด อีกทั้งโคมไฟฟ้าที่ติดตั้งยังเป็นยี่ห้อที่ยังไม่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ดวงโคมไฟฟ้าสำหรับให้แสงสว่างบนถนนจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ทำให้กระแสไฟฟ้ารั่วไหลผ่านก้านโคมไฟฟ้าและแป้นยึดโคมไฟฟ้าไปยังสายสลิงที่ยึดเสาไฟฟ้า เป็นเหตุให้ผู้ตายซึ่งนำมือไปสัมผัสสายสลิงถูกกระแสไฟฟ้าดูดจนเสียชีวิต

การเสียชีวิตของผู้ตายจึงเกิดจากการที่เทศบาลตำบลซึ่งมีหน้าที่จัดให้มีและบำรุงรักษาไฟฟ้าตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ละเลยต่อหน้าที่ไม่ควบคุมดูแล ตรวจสอบ รักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ระบบไฟฟ้าที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของตนให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ อันเป็นการกระทำละเมิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของผู้เสียชีวิตในผลแห่งการกระทำละเมิดดังกล่าว

กรณีนี้จึงถือเป็นอุทธรณ์ที่สำคัญสำหรับหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายในการติดตั้ง ดูแลรักษา และตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้าบริเวณสาธารณะ ที่ต้องดำเนินการให้ถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งนี้ เพราะหากมีการรั่วไหลของกระแสไฟฟ้าอาจมีอันตรายถึงชีวิตได้ ดังนั้น ก่อนดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าใดๆ จะต้องประสานงานกับการไฟฟ้าเพื่อขออนุญาตและใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รวมทั้งต้องติดตั้งให้ถูกต้องตามรูปแบบที่การไฟฟ้ากำหนดเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาเช่นคดีนี้ ซึ่งหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบย่อมไม่พ้นความรับผิดชอบดังกล่าว

๓. สารระความรู้ต่อต้านการทุจริต

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ดำเนินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งผลการประเมินจะสะท้อนให้หน่วยงานภาครัฐได้รับทราบระดับคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณธรรม ความโปร่งใส เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลให้สูงขึ้น ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด คือ

๑. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายใน (ผู้มีส่วนได้เสียภายใน หมายถึงบุคลากรในหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ/หัวหน้า ข้าราชการ/พนักงาน ไปจนถึงลูกจ้าง/พนักงานจ้าง ที่ทำงานให้กับหน่วยงานมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี) เพื่อประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายในที่มีต่อหน่วยงานตนเอง ประกอบด้วยตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ตัวชี้วัดการใช้งบประมาณ ตัวชี้วัดการใช้อำนาจ ตัวชี้วัดการใช้ทรัพย์สินของราชการ และตัวชี้วัดการแก้ไขปัญหาการทุจริต

๒. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายนอก (ผู้มีส่วนได้เสียภายนอก หมายถึง บุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ที่มารับบริการหรือมาติดต่อตามภารกิจของหน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒) เพื่อประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายนอกที่มีต่อหน่วยงานที่ประเมิน ประกอบด้วย ตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการสื่อสาร และตัวชี้วัดการปรับปรุงระบบการทำงาน

๓. แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ เพื่อประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ประกอบด้วยตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) กำหนดตัวชี้วัด คือ ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (๘๕ คะแนนขึ้นไป) และในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ ได้กำหนดค่าเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ ๘๐

ตารางแสดงระดับผลการประเมิน

คะแนน	ระดับ
๙๕.๐๐ – ๑๐๐	AA
๘๕.๐๐ – ๙๔.๙๙	A
๗๕.๐๐ – ๘๔.๙๙	B
๖๕.๐๐ – ๗๔.๙๙	C
๕๕.๐๐ – ๖๔.๙๙	D
๔๐.๐๐ – ๕๔.๙๙	E
๐ – ๓๙.๙๙	F

ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิ ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลประเมินคะแนนรวม ๘๗.๐๑ ระดับการประเมิน A ผลการประเมิน ผ่าน โดยแยกรายตัวชี้วัด ดังนี้

๑. การปฏิบัติหน้าที่ ร้อยละ ๙๑.๗๙	๖. คุณภาพการดำเนินงาน ร้อยละ ๘๗.๑๒
๒. การใช้งบประมาณ ร้อยละ ๘๓.๑๒	๗. ประสิทธิภาพการสื่อสาร ร้อยละ ๘๖.๓๐
๓. การใช้อำนาจ ร้อยละ ๘๕.๗๒	๘. การปรับปรุงระบบการทำงาน ร้อยละ ๘๓.๐๕
๔. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ร้อยละ ๘๑.๒๒	๙. การเปิดเผยข้อมูล ร้อยละ ๗๙.๖๔
๕. การแก้ไขปัญหาการทุจริต ร้อยละ ๘๒.๐๔	๑๐. การป้องกันการทุจริต ร้อยละ ๑๐๐